

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 april 2016

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 25 ventôse
jaar XI op het notarisambt, teneinde het
verbod op de onmiddellijke herkiesbaarheid
van de leden van de benoemingscommissie
voor het notariaat op te heffen,
zodat de uitoefening van twee
opereenvolgende mandaten mogelijk wordt**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **0598/ (2014/2015):**
001: Wetsvoorstel van de heer Goffin.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 avril 2016

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 25 ventôse an XI
contenant organisation du notariat
en ce qui concerne la levée de l'interdiction
de la rééligibilité immédiate des membres
des commissions de nomination
pour le notariat afin de permettre l'exercice
de deux mandats successifs**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **0598/ (2014/2015):**
001: Proposition de loi de M. Goffin.

Nr. 1 VAN DE HEER **GOFFIN c.s.**

Opschrift

Het opschrift vervangen door wat volgt:

“Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, betreffende de benoemingscommissies voor het notariaat”.

N° 1 DE M. **GOFFIN ET CONSORTS**

Titre

Remplacer le titre comme suit:

“Proposition de loi modifiant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat en ce qui concerne les commissions de nomination pour le notariat.”.

Philippe GOFFIN (MR)
Gilles FORET (MR)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Sarah SMEYERS (N-VA)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Raf TERWINGEN (CD&V)

Nr. 2 VAN DE HEER GOFFIN c.s.

Art. 2

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 2. Artikel 38 van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt wordt gewijzigd als volgt:

1° in het tweede lid van de tweede paragraaf wordt het punt 3° opgeheven;

2° in het derde lid van dezelfde paragraaf wordt het punt 3° opgeheven;

3° in het tweede lid van de derde paragraaf wordt het punt 2° opgeheven.

4° in het eerste lid van de vierde paragraaf worden in het punt 1° de woorden “of twee notarissen en één erenotariss” ingevoegd tussen de woorden “drie notarissen” en de woorden “,waarvan er één”.

5. in § 5, tweede lid, wordt het woord “notaris” vervangen door de woorden “notaris of erenotariss”, en in het vierde lid wordt het woord “notarissen” vervangen door de woorden “notarissen of erenotarissen”;

6° in het eerste lid van de zevende paragraaf wordt de eerste zin vervangen als volgt:

“De leden van de benoemingscommissies hebben zitting voor een termijn van vier jaar, waarbij om de twee jaar de mandaten van de helft van de werkende en de helft van de plaatsvervangende leden wordt vernieuwd; een uittredend lid is niet onmiddellijk herkiesbaar.”

7° in § 8, eerste lid, laatste zin, worden de woorden “of geassocieerd notaris” vervangen door de woorden “of geassocieerd notaris of erenotariss”;

8° Een § 11/1 wordt ingevoegd, luidend als volgt:

“§ 11/1. De benoemingscommissies beschikken over een beperkt secretariaat, waarvan de

N° 2 DE M. GOFFIN ET CONSORTS

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. L'article 38 de la loi du 16 mars 1803 contenant organisation du notariat, est modifié comme suit:

1° dans l'alinéa 2 du paragraphe 2, le point 3° est supprimé;

2° dans l'alinéa 3 du même paragraphe, le point 3° est supprimé;

3° dans l'alinéa 2 du paragraphe 3, le point 2° est supprimé;

4° dans l'alinéa 1er du paragraphe 4, dans le point 1° les mots “ou deux notaires et un notaire honoraire,” sont insérés entre les mots “trois notaires” et les mots “issus de trois”.”;

5° dans les alinéas 2 et 4 du paragraphe 5, les mots “ou notaires honoraires” sont ajoutés après les mots “notaires”.

6° dans l'alinéa 1er du paragraphe 7, la première phrase est remplacée comme suit:

“Les membres des commissions de nomination siègent pour une durée de quatre ans, les mandats de la moitié des membres effectifs et de la moitié des membres suppléants étant renouvelés tous les deux ans; un membre sortant n'est pas directement rééligible.”.

7° à la dernière phrase de l'alinéa premier du § 8, les mots “ou notaires associés” sont remplacés par les mots “ou notaire associé ou notaire honoraire”;

8° il est inséré un § 11/1 rédigé comme suit:

“§ 11/1. Les commissions de nomination disposent d'un secrétariat restreint, dont le cadre du personnel

personeelsformatie bepaald wordt door de Kamer van volksvertegenwoordigers, op voorstel van de benoemingscommissies.

Voor de aanwerving van hun personeel kunnen zij een beroep doen op de parlementaire instellingen, de andere dotatiegerechtigde instellingen en de overheidsinstellingen, waarmee zij een samenwerkingsovereenkomst kunnen afsluiten. Eventueel kan een bijkomende detacheringsvergoeding worden toegekend.”

est fixé par la Chambre des représentants, sur la proposition des commissions de nomination.

Pour le recrutement de leur personnel, elles peuvent faire appel aux institutions parlementaires, aux autres institutions bénéficiant d’une dotation et aux institutions publiques, avec lesquelles elles peuvent conclure un accord de coopération. Une indemnité de détachement supplémentaire peut éventuellement être octroyée.”

Philippe GOFFIN (MR)
 Gilles FORET (MR)
 Carina VAN CAUTER (Open Vld)
 Egbert LACHAERT (Open Vld)
 Sarah SMEYERS (N-VA)
 Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
 Sonja BECQ (CD&V)
 Raf TERWINGEN (CD&V)

Nr. 3 VAN DE HEER **GOFFIN c.s.**Art. 3 (*nieuw*)**Een artikel 3 invoegen, luidende:**

Art. 3. In Titel II van dezelfde wet wordt Afdeling IIbis, met het opschrift “Behandeling van klachten over de werking van notariskantoren” en houdende de artikelen 49bis, 49ter en 49quater, opgeheven.

N° 3 DE M. **GOFFIN ET CONSORTS**Art. 3 (*nouveau*)**Insérer un article 3, rédigé comme suit:**

“Art. 3. Dans le Titre II de la même loi, la Section IIbis, intitulée “Traitement des plaintes relatives au fonctionnement des études notariales” et comprenant les articles 49bis, 49ter et 49quater, est abrogée.”.

Philippe Goffin (MR)
Gilles FORET (MR)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Sarah SMEYERS (N-VA)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Raf TERWINGEN (CD&V)

Nr. 4 VAN DE HEER GOFFIN c.s.

Art. 4 (nieuw)

Een artikel 4 invoegen, luidende:

“Art. 4. Bij de eerste wedersamenstelling van de benoemingscommissies na de inwerkingtreding van deze wet kan het mandaat van de twee werkende leden bedoeld in artikel 38, § 4, 1° en 2°, van een werkend lid bedoeld in artikel 38, § 4, 3° of 4°, en van een werkend lid bedoeld in artikel 38, § 4, 5°, alsook het mandaat van hun plaatsvervanger, die in iedere benoemingscommissie zitting hebben op het ogenblik dat deze wet in werking treedt, voor twee jaar worden vernieuwd.

De in het vorige lid bedoelde uittredende leden zijn onmiddellijk herkiesbaar. Ze mogen niet langer dan zes jaar zitting hebben.”

VERANTWOORDING

Wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

Deze amendementen vormen een samenvatting van de opmerkingen die tijdens de hoorzittingen werden opgetekend.

Aan het oorspronkelijke voorstel worden de volgende wijzigingen aangebracht:

— de bevoegdheid van de benoemingscommissies om klachten te behandelen wordt geschrapt. Sinds de instelling van de ombudsman, die tot taak heeft de klachtenbehandeling te centraliseren, is het immers niet langer wenselijk dat de benoemingscommissies nog langer die bevoegdheid uitoefenen;

— het wordt mogelijk onder de drie notarissen een erenotariss aan te stellen. Die notaris zal echter wel aan dezelfde leeftijdsvoorwaarden moeten voldoen als de andere leden van de benoemingscommissies (cf. het niet gewijzigde artikel 38, § 5, eerste lid). Ingevolge die bijsturing worden in artikel 38 verschillende wijzigingen aangebracht, want het woord “notaris” kan niet worden beschouwd als de overkoepelende term voor de notarissen/geassocieerde notarissen die geen titularis zijn én de erenotarissen. Aldus moet duidelijk worden aangegeven dat de erenotariss moet worden aangesteld door de algemene vergadering van de Nationale Kamer van

N° 4 DE M. GOFFIN ET CONSORTS

Art. 4 (nouveau)

Insérer un article 4, rédigé comme suit:

“Art. 4. Lors de la première recomposition des commissions de nomination après l’entrée en vigueur de la présente loi, le mandat de deux membres effectifs visés à l’article 38, § 4, 1° et 2°, d’un membre effectif visé à l’article 38, § 4, 3° ou 4° et d’un membre effectif visé à l’article 38, § 4, 5° que ainsi le mandat de leur suppléant, siégeant dans chaque commission de nomination au moment de l’entrée en vigueur de la présente loi, peut être renouvelé pour une durée de deux ans.

Les membres sortants visés à l’alinéa précédent sont immédiatement rééligibles. Ils ne peuvent siéger pour une durée de plus de 6 ans.”

JUSTIFICATION

Modification de la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat.

Les présents amendements réalisent la synthèse des remarques entendues au cours des auditions.

Les modifications suivantes sont apportées à la proposition initiale:

— la compétence de traitement des plaintes par les commissions de nomination est supprimée. En effet, depuis la création de l’ombudsman qui a pour vocation de centraliser le traitement des plaintes, il n’est plus opportun que les commissions de nomination remplissent encore cette compétence;

— possibilité qu’un notaire honoraire puisse être désigné parmi les 3 notaires. Cependant, ce notaire devra remplir les mêmes conditions d’âge que les autres membres des commissions de nomination (conf. art 38, § 5, al 1 non modifié). Différentes modifications sont apportées à l’article 38 suite à cette modification car le mot “notaire” ne peut pas être considéré comme le mot générique pour englober les notaires/notaires associés non titulaire et les notaires honoraires. Ainsi, d’une part, il faut indiquer clairement que le notaire honoraire doit être désigné par l’assemblée générale de la Chambre nationale des notaires (art 38, § 5 al 2), que,

notarissen (artikel 38, § 5, tweede lid), dat voor de erenotarissen de taalrol wordt bepaald door de taal van hun diploma van licentiaat in het notariaat (artikel 38, § 5, vierde lid) en, ten slotte, dat de voorzitter van de benoemingscommissie en de ondervoorzitter niet beiden notaris kunnen zijn, noch notaris en geassocieerd notaris, noch notaris en erenotar, noch erenotar en geassocieerd notaris (artikel 38, § 8, eerste lid);

— de door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat bepleite oplossing met betrekking tot de hernieuwing van de benoemingscommissies werd in aanmerking genomen. De commissieleden zullen dus worden benoemd voor een mandaat van vier jaar, met een hernieuwbaarheid voor de helft. Die oplossing bewerkstelligt het dubbele doel van de hernieuwing van de benoemingscommissies én de waarborging van de continuïteit van de *knowhow*. Men behoudt het idee dat de leden, ongeacht of zij werkend of plaatsvervangend zijn, niet meer dan twee mandaten in de benoemingscommissie mogen uitoefenen (de tweede zin van artikel 38, § 7, eerste lid, wordt inderdaad niet weggelaten);

— er wordt uiteraard voorzien in een overgangsbepaling voor de volgende hernieuwing. Om de continuïteit van de *knowhow* bij de toekomstige benoemingen te waarborgen, stellen de indieners voor dat de helft van de leden van de nieuwe commissies uittredende leden zouden zijn (de keuze komt uiteraard nog altijd de algemene vergadering van de nationale kamer van notarissen en de Senaat toe).

Daartoe voorziet de overgangsbepaling erin dat de uittredende leden zich uitzonderlijk onmiddellijk kandidaat kunnen stellen voor een nieuw mandaat; ter herinnering: artikel 38, § 7, bepaalt dat een uittredend lid niet onmiddellijk herkiesbaar is. Zij zullen een mandaat hebben van 2 jaar. De overige helft van de leden zal worden verkozen voor 4 jaar. Aldus zal het mechanisme inzake de tweejaarlijkse hernieuwing voor de toekomst gewaarborgd zijn.

Teneinde een evenwicht in de hernieuwing van de leden te waarborgen, stellen de indieners voor dat de tweejarige hernieuwing van toepassing is op 2 van de 4 notarissen (met andere woorden 3 notarissen en 1 geassocieerd notaris die geen titularis is), op de magistraat of op de docent alsook op één van de twee externe leden. Het zou immers niet billijk zijn dat van alle notarissen het mandaat bijvoorbeeld tegelijkertijd zou worden hernieuwd.

Ten slotte voorziet deze overgangsbepaling erin dat het lid van wie het mandaat onmiddellijk wordt hernieuwd, niet langer dan 6 jaar zitting zal mogen hebben. Het idee is dat

d'autre part, le rôle linguistique pour les notaires honoraires est déterminé par la langue de leur diplôme de licencié en notariat (art 38, § 5, al 4) et, enfin, que le Président de la commission de nomination et le vice-président ne peuvent pas être tous les deux notaires ou notaire et notaire associé ou notaire et notaire honoraire ou encore notaire honoraire et notaire associé (art 38, § 8, al 1er);

— la solution préconisée par la Fédération Royale du Notariat belge en ce qui concerne le renouvellement des commissions de nomination a été retenue. Les membres des commissions seront donc désignés pour un mandat de 4 ans mais renouvelable par moitié. Cette solution assure le double objectif du renouvellement des commissions de nomination tout en assurant la continuité du *know how*. On conserve l'idée que les membres, qu'ils soient effectifs ou suppléants, ne peuvent exercer plus de deux mandats au sein de la commission de nomination (la deuxième phrase de l'article 38 § 7, al 1er n'est, en effet, pas supprimée);

— une disposition transitoire est évidemment prévue pour le prochain renouvellement. Afin d'assurer la continuité du *know how* pour les prochaines nominations, les auteurs proposent que la moitié des membres des nouvelles commissions puissent – le choix reste cependant évidemment toujours à l'assemblée générale de la chambre nationale des notaires et au Sénat – être des membres sortants.

Pour ce faire, la disposition transitoire prévoit que les membres sortants pourront exceptionnellement postuler immédiatement – pour rappel, l'article 38 § 7 prévoit que un membre sortant n'est pas immédiatement rééligible – pour un nouveau mandat. Leur mandat sera de 2 ans. L'autre moitié des membres sera élue pour 4 ans. Ainsi, le mécanisme du renouvellement tous les deux ans sera assuré pour le futur.

Afin d'assurer un équilibre dans le renouvellement des membres, les auteurs proposent que le renouvellement pour deux ans s'applique à 2 notaires sur les 4 notaires (càd 3 notaires et 1 notaire associé non titulaire), au magistrat ou au chargé de cours ainsi qu'à un des deux membres externes. Il ne serait, en effet, pas équilibré que tous les notaires, par ex, soient renouvelés en même temps.

Enfin, cette disposition transitoire prévoit que le membre immédiatement renouvelé ne pourra siéger plus de 6 ans. L'idée est que cette personne ne pourra plus postuler ultérieurement

die persoon zich achteraf niet langer kandidaat mag stellen voor een nieuw mandaat van 4 jaar. Bij lezing van artikel 38, § 7, zou daarover immers twijfel kunnen ontstaan;

— ten slotte wordt voorzien in een secretariaat voor de benoemingscommissies.

pour un nouveau mandat de 4 ans. Le doute pourrait, en effet, subsister à la lecture de l'article 38 § 7 alinéa 1.

— enfin, un secrétariat est prévu pour les commissions de nomination.

Philippe GOFFIN (MR)
Gilles FORET (MR)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Sarah SMEYERS (N-VA)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Sonja BECQ (CD&V)
Raf TERWINGEN (CD&V)